

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำปัดเมืองอุทุมอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คณะผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับกำปัดเมืองอุทุมอง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำปัดเมืองอุทุมอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำปัดเมืองอุทุมอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนโดยใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำปัดเมืองอุทุมอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนอนุบาลบ้านท่าพระยาจักร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยมีหน่วยการสุ่มเป็นห้องเรียน ได้มาจำนวน 1 ห้องเรียน จากจำนวนทั้งหมด 4 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากการทดลอง มี 4 ชนิด คือ หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำปัดเมืองอุทุมอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เอกสารประกอบหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำปัดเมืองอุทุมอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำปัดเมืองอุทุมอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำปัดเมืองอุทุมอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลบ้านท่าพระยาจักร์ อำเภออุทุมอง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยมีหน่วยการสุ่มเป็นห้องเรียน ได้มาจำนวน 1 ห้องเรียน จากจำนวนทั้งหมด 4 ห้องเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น จำนวน 4 แผน ใช้เวลาเรียนในชั่วโมงสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม จำนวน 20 ชั่วโมง เมื่อทดลองใช้คณะผู้ศึกษาค้นคว้าประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำบัดเมืองอุทุมทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำบัดเมืองอุทุมทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ จากนั้นประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนโดยใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำบัดเมืองอุทุมทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูลนำผลการใช้หลักสูตรไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำบัดเมืองอุทุมทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยใช้ค่าร้อยละเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยใช้ค่าสถิติที่ วิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นค่าความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนโดยใช้หลักสูตรที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำบัดเมืองอุทุมทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สรุปได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับกำบัดเมืองอุทุมทอง

ผลการศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับกำบัดเมืองอุทุมทอง แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ การศึกษาจากบุคคล ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ และนำข้อมูลการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นและข้อมูลจากเอกสารไปสรุปรวบรวมเป็นองค์ความรู้ ได้เรื่องที่ใช้เป็นเนื้อหาในหลักสูตร คือ กำบัดเมืองอุทุมทอง ร่องรอยแหล่งโบราณคดี ตามรอยแผนที่แหล่งโบราณคดีและกลวิธีร้อยเรียงกำบัด

2. ผลการสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชาทำปัดเมืองคู่มือของ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.1 ผลการสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชาทำปัดเมืองคู่มือของ
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้หลักสูตร
ที่ประกอบด้วย

2.1.1 เอกสารหลักสูตร

เอกสารหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชาทำปัดเมืองคู่มือของ กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย ความเป็นมา
ของหลักสูตร วิสัยทัศน์ พันธกิจ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณภาพผู้เรียน จุดมุ่งหมายของวิชา
มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างของหลักสูตร
แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ แนวทางการวัดผลและประเมินผล

2.1.2 เอกสารประกอบหลักสูตร

เป็นคู่มือครูในการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปใช้ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน บทนำ คำอธิบายรายวิชา จุดมุ่งหมายของวิชา
ตารางความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายของวิชากับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้ช่วง
ชั้น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้
แนวการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน เป็นการจัดการเรียนรู้ เรื่องทำปัด
เมืองคู่มือ ร่องรอยแหล่งโบราณคดี ตามรอยแผนที่แหล่งโบราณคดี กลวิธีร้อยเรียงทำปัด
ซึ่งแต่ละแผนประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้
สาระการเรียนรู้ ภาระงาน / ผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ
และแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

2.2 ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชาทำปัด
เมืองคู่มือของ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชาทำปัดเมืองคู่มือของ
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคุณภาพ
อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำบัดเมืองอู่ทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยใช้ หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
รายวิชา กำบัดเมืองอู่ทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนโดยใช้หลักสูตรสาระ การเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำบัดเมืองอู่ทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

พบว่าความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนโดยใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
รายวิชากำบัดเมืองอู่ทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้า การพัฒนา หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำบัด
เมืองอู่ทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับกำบัดเมืองอู่ทอง

ได้นื้อหาคือ กำบัดเมืองอู่ทอง ร้อยรอยแหล่งโบราณคดี ตามรอยแผนที่
แหล่งโบราณคดี กลวิธีร้อยเรียงกำบัด ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ทรงภูมิปัญญาจำนวน 5 ท่าน
ตรวจสอบและประเมินว่าองค์ความรู้เกี่ยวกับ กำบัดเมืองอู่ทอง ในทุกด้านมีความถูกต้อง ทั้งนี้
เนื่องมาจากการสืบค้นข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้เกี่ยวกับกำบัด ได้ผ่านการสืบค้นจาก
แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ คือ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอู่ทอง ซึ่งเป็นทั้งแหล่งข้อมูลด้านบุคคล
ข้อมูลเอกสารและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการ
สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ทรงภูมิปัญญาในท้องถิ่นจำนวน 8 คน จึงทำให้ข้อมูลที่ได้อุดหนุน
ใช้เป็นองค์ความรู้ได้

2. การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำบัดเมืองอู่ทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบและประเมิน พบว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากคณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้สร้างขึ้นโดยผ่านกระบวนการและขั้นตอน

ในการจัดทำอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของทาบ่า ซึ่งได้เสนอขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

1. สำรวจปัญหา ความต้องการจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่สังคมต้องการ
3. คัดเลือกเนื้อหาวิชาความรู้ที่ครูจะต้องนำมาสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตรงกับความ ต้องการและความจำเป็นของสังคม
4. จัดลำดับขั้นตอน แก้ไขปรับปรุงเนื้อหาที่คัดเลือกไว้
5. คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งจะมาเสริมเนื้อหาสาระกระบวนการ การเรียนการสอนให้สมบูรณ์และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
6. จัดระเบียบ จัดลำดับขั้นตอน และแก้ไขปรับปรุงประสบการณ์การเรียนรู้
7. กำหนดเนื้อหาสาระหรือประสบการณ์ที่ต้องการประเมิน ว่ามีการเรียนรู้ตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ รวมถึงกำหนดเกณฑ์การประเมินผลและวิธีการประเมินผล

นอกจากนี้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำแพงเมืองคูทอง กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้สร้างขึ้นโดยสร้างหลักสูตรย่อยในระดับท้องถิ่นขึ้นมาเสริมหลักสูตรแม่บท เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพ ความจำเป็น หรือความต้องการของท้องถิ่น ดังนั้นหลักสูตรจึงมีแนวปฏิบัติได้มากกว่าหลักสูตรแม่บท โดยศึกษาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เปิดโอกาสให้โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรที่เน้นให้ เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจัดทำเป็น รายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รวมทั้งจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

3. การทดลองใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำแพงเมืองคูทอง กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าผู้เรียนที่เรียนโดย ใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 33.60 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 84 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ร้อยละ 75 ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำนองเดียวกับงานวิจัยของ ประเมิน พันธุ์สด (2547) ที่ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการสานตะกร้า

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 70 ในทำนองเดียวกับ อาภากร โพธิ์ดง (2549) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง ไก่ชนพระนเรศวร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังได้รับการเรียนโดยใช้ หลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง ไก่ชนพระนเรศวร สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียน ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีการลงมือปฏิบัติจริง มีบทบาทในการรับผิดชอบ ต่อการเรียนรู้ของตน มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีโอกาสประเมินตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก อีกทั้ง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ นำผู้ทรงภูมิปัญญา ท้องถิ่น ผู้มีความชำนาญเข้ามาเป็นวิทยากรผู้ให้ความรู้ เป็นการสร้างความผูกพันกับท้องถิ่นและ ผู้ทรงภูมิปัญญาในท้องถิ่น นอกจากนี้สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้ผลการเรียนรู้เกี่ยวกับกำปัด เมืองอุ้มทองมีผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการประเมิน โรงเรียนดีใกล้บ้าน (โรงเรียนในฝัน) ทางโรงเรียนได้ใช้ชื่อที่ส่งเข้าประเมินว่า “สร้างสรรค์ สืบสาน เปิดตำนาน เมืองอุ้มทอง” ซึ่งกำปัดเมืองอุ้มทองเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสรรค์ สืบสาน เปิดตำนานเมืองอุ้มทอง จึงทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ผูกพัน ตระหนักและเห็นคุณค่า ของกำปัดเมืองอุ้มทอง เป็นอย่างมาก

4. การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนโดยใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น รายวิชากำปัดเมืองอุ้มทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น พบว่าผู้เรียน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากการเรียนที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สนุกสนานไปกับการเรียน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม กล้าคิด กล้าแสดงออก ครูมีหน้าที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ เป็นการส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ชมเชย ข้อเสนอแนะในการทำงานแต่ละครั้ง เมื่อผู้เรียนได้รับสิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดความอบอุ่น มีความกระตือรือร้น มีความชอบและอยากเรียน มีความรู้สึกเป็นสุขและสนุกสนานต่อการเรียน มีโอกาสได้ตัดสินใจและสรุปความคิดเห็น ส่งผลให้มีความสามารถในการวิเคราะห์ได้ดีขึ้น และทำให้มีความพึงพอใจที่ดีต่อการเรียนโดยใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชากำปัด เมืองอุ้มทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชาอำเภอบึงอู่ทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้น ควรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้กับเยาวชน ตลอดจนบุคคลต่าง ๆ ที่มีความสนใจ ทั้งในระบบ โรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อส่งผลให้เกิดความรักและผูกพันในท้องถิ่นของตน โดยผู้ให้นำหลักสูตรไปใช้เพื่อเผยแพร่ ต้องประสานกับวิทยากรและแหล่งเรียนรู้ ในท้องถิ่น เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงานร่วมกัน และควรศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร อย่างรอบคอบก่อนนำหลักสูตรไปใช้ รวมทั้งการจัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้เพียงพอกับความต้องการ

2. ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในเรื่องการอนุรักษ์และสืบสานศิลปโบราณวัตถุ รวมทั้งประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของตนให้กับเยาวชน ตลอดจนบุคคลต่าง ๆ ที่มีความสนใจ เพื่อช่วยกันอนุรักษ์ให้คงอยู่ชุมชนและสังคมต่อไป โดยการจัดทำเป็นแผ่นพับ วารสาร หนังสือ อ่านเพิ่มเติม หรือจัดทำเป็น VCD ประกอบคำบรรยาย แจกจ่ายให้กับผู้สนใจ

3. ในการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเอกสารประกอบหลักสูตรควรประเมิน เป็นรายงานเพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชาอำเภอบึงอู่ทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยจัดทำเป็น หลักสูตรสาระการเรียนรู้ ในสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้บุคคลต่าง ๆ ที่มีความสนใจ สามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้

2. หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น รายวิชาอำเภอบึงอู่ทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถพัฒนาเป็นนวัตกรรมใน รูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ หนังสืออ่านเพิ่มเติม และวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอนได้

3. เนื่องจากในการร้อยเรียงอำเภอบึงอู่ทอง ผู้เรียนมีความตั้งใจและมีสมาธิในการทำงานดีมาก จึงควรศึกษาว่าถ้าผู้เรียนมีความตั้งใจ และมีสมาธิในการเรียนดีมากในวิชาอื่นๆ เหมือนกับที่เรียนรายวิชาอำเภอบึงอู่ทอง จะส่งผลต่อการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ อย่างไร